

NTF Sentrale forhandlingsutvalg SF beretning høsten 2019 – våren 2021

Sammensetning

NTF Sentrale forhandlingsutvalg (SF) har i perioden høsten 2019 – våren 2021 hatt følgende sammensetning:

Farshad Alamdari, Innlandet (leder), Ragnhild Henriksen Løken, Innlandet (nestleder), Birgit Hjorth Kollevold, Viken (medlem), Christiane Howlid Dahle, Rogaland (medlem) og Øivind Grønnerud Ellingsen, Innlandet (medlem). Utvalgets sammensetning ble endret som følge av en vedtektsendring under representantskapsmøtet i 2019 slik at rådet ikke lenger har varamedlemmer.

Utvalgets faste sekretærer har vært advokat Elin Kværnø første halvdel av perioden og forhandlingssjef John Frammer andre halvdel.

Periode

Beretningen dekker tiden fra høsten 2019 til våren 2021.

Møter

Utvalget har i perioden avholdt 12 møter. Enkelte av møtene har strukket seg over flere dager. For å begrense kostnader har flere av møtene blitt holdt i forbindelse med andre NTF-arrangement og/eller kursaktiviteter.

I tillegg til dette benytter utvalget seg av elektronisk behandling i saker de arbeider med. Perioden har vært preget av koronapandemien, derfor har det ikke vært gjennomført fysiske møter mellom mars 2020 og august 2021.

Hovedsakene utvalget har arbeidet med i perioden har vært:

- Sentrale tariffoppgjør og tariffrevisjoner i offentlig sektor 2020 og 2021.
- De lokale forhandlingene ute i fylkene og ved statlige virksomheter høsten 2019 og høsten 2020.
- Utarbeiding av informasjonsmateriell til de lokale UTV i fylkene, og ved andre virksomheter NTF har partsrettigheter.
- Bistand i enkeltsaker. Det har vært en økende grad av bistand i fylkene denne perioden.
- I skrivende stund, forberedelser til de lokale forhandlingene høsten 2021.
- Deltagelse i utarbeiding av NTFs arbeidsprogram.
- Forberedelser, gjennomføring og evaluering av Lønnspolitisk forum 2019 og NTFs tariffkonferanser 2020 og 2021.

- Utvikling og gjennomføring av kurs for medlemmer av UTV i fylkeskommunene, samt tillitsvalgte og kontaktpersoner i statlige virksomheter.
- Deltagelse på Akademikernes tariffkonferanser.
- I tillegg til å utarbeide egne har utvalget deltatt i arbeidet med foreningens hørings svar.
- Deltagelse i «pensjonsutvalget» - utvalg sammensatt av alle tre forhandlingsutvalgene i Akademikerne
- Regionreformen trådte i kraft 1. januar 2020 og bistand til UTV-ene i forberedelser til ny fylkesstruktur har vært en viktig del av utvalgets arbeid. Blant annet til ny organisering av UTV, sammenslåing av tillitsmannsapparat, valg m.m.
- Samle inn lønnsdata og utarbeide lønnsstatistikk for tariffområdet stat, KS og Oslo kommune.
- Under tvistebehandling og lokale lønnsoppgjør er det gjennomført ukentlige UTV-møter på Microsoft Teams.

Medlemmer av utvalget har også deltatt på NTFs egne kurs for tillitsvalgte både som forelesere og kursdeltagere.

Akademikerne

Som følge av NTFs medlemskap i Akademikerne ligger det en forpliktelse i å være representert i Akademikernes tre forhandlingsutvalg for henholdsvis kommune, stat og helse. I inneværende periode har både utvalgets medlemmer og ansatte i sekretariatet vært oppnevnt som enten medlemmer eller varamedlemmer i de nevnte utvalgene. Det er regelmessige møter, i utgangspunktet ett møte hver måned. Videre deltar utvalgets medlemmer på Akademikernes ulike lønns- og arbeidslivskonferanser, tariffkonferanser og evalueringskonferanser. I tillegg har leder av utvalget og leder for NTF Jus og Arbeidsliv vært forelesere for Akademikernes regionale tariffkurs i KS området.

Tannlegeforeningens tariffpolitikk

Lønnspolitisk forum 2006 vedtok NTFs tariffpolitikk. Det tilkom noen små endringer i Lønnspolitisk forum 2017.

NTF arbeider for medlemmenes lønns-, inntekts- og arbeidsvilkår gjennom sentrale og lokale kollektive avtaler og individuelle tilpasninger til disse, samt en rekke generelle- og spesielle særavtaler. NTFs tariffpolitikk skal gi medlemmene en bedret lønnsutvikling gjennom lokal lønnsdannelse, basert på individuelle kriterier som gjenspeiler tannlegenes ansvarsfulle og autonome yrkesutøvelse.

NTFs tariffpolitikk er basert på følgende fire stolper;

1. Lokal lønnsdannelse
2. Individuell og differensiert lønn
3. Markedsbasert lønnsnivå
4. Lokal avtalefrihet

Tariffområder

NTF Sentrale forhandlingsutvalg har fullmakt fra hovedstyret til å forhandle og inngå tariffavtaler på vegne av NTF. Foreningen har partsrettigheter i 7 tariffområder.

Kommunalt avtaleområde (KS), Kommunalt avtaleområde (KS Bedrift), Oslo kommune, Staten, Spekter- Helse, Virke/HUK og Spekter (område 1-9). NTF organiserer om lag 1800 medlemmer i disse tariffområdene.

Kort oversikt over de siste års tariffoppgjør

Tariffoppgjøret Helse

Akademikerne helse er Akademikernes forhandlingsutvalg i sykehussektoren, og inngår sentrale avtaler om hvordan lokale forhandlinger skal gjennomføres. Akademikerne helse forhandler på vegne av 22 000 medlemmer. Akademikernes foreninger forhandler totalt om lag 80 lokale avtaler på sykehusene. Tannlegeforeningen har 3 egne B-dels avtaler.

2020

Hovedoppgjøret 2020 i Spekter startet med innledende A-dels forhandlinger 25., 26. og 28. august. Det ble oppnådd enighet med alle hovedorganisasjoner. Frontfagets ramme på 1,7 prosent dannet grunnlag for enigheten.

2021

Også i 2021 ble Akademikerne og Spekter enige om lønnsoppgjørene for helseforetakene og sykehus. Pandemien har preget begge oppgjørene.

Tariffoppgjøret i KS

Forhandlinger om hovedtariffavtalen og sentrale lønnsoppgjør skjer mellom KS og forhandlingssammenslutningene, LO kommune, Unio, YS-K og Akademikerne-kommune, som til sammen representerer 40 ulike arbeidstakerorganisasjoner. Det er den enkelte arbeidstakerorganisasjon som er part i hovedtariffavtalen, selv om forhandlingene om HTA skjer mellom KS og de fire nevnte forhandlingssammenslutningene.

Oppgjøret omfatter til sammen om lag 23 000 av Akademikerforeningens medlemmer i Kommunalt avtaleområde.

2020

Etter forhandlinger ved dette oppgjøret valgte alle bortsett fra Utdanningsforbundet og Norsk Sykepleierforbund å akseptere forhandlingsresultatet. Akademikerne hadde et anbefalt meklingsforslag som ble avvist av Legeforeningen på grunn av Kommunelegeavtalen. Begge konfliktene ble senere løst i henholdsvis meglings og ved tvungen lønnsnemnd.

Akademikerne jobber hvert år for at lektorene (som er den eneste Akademikergruppen som ikke har lokale forhandlinger i KS) skal gå bort i fra sentralt fastsatt lønn.

Årslønnsvekst i KS-området fra 2019 til 2020 var på 1,7 prosent.

Tannlegenes lokale oppgjør ved alle fylkeskommunene høsten 2020 var preget av store utfordringer og resulterte i hele seks brudd ved til sammen 11 forhandlingssteder.

2021

KS og alle arbeidstakerorganisasjonene i sammenslutningene LO Kommune og YS Kommune og alle arbeidstakerorganisasjoner i Akademikerne kommune vedtok etter meglings en meklingsløsning, dette bortsett fra to forbund, Norsk Lektorlag og Unio. Norsk Lektorlag gjennomførte en streik som ble avsluttet 11. juni. Unio gikk også i konflikt som Regjeringen stanset med tvungen lønnsnemnd 4. juni.

Resultatet er avtalt innenfor en økonomisk ramme i 2021 som gir en lønnsvekst i tråd med frontfagsmodellen.

Akademikernes medlemmer, herunder tannlegene, er omfattet av lokal lønnsdannelse som gjennomføres på høsten.

Tariffoppgjøret i Oslo kommune

Oppgjøret omfatter til sammen 3000 av Akademikerforeningenes medlemmer.

2020

Rammen i oppgjøret var på 1,7 prosent, og med en forventet prisvekst på 1,5 prosent ga oppgjøret en forventet reallønnsvekst på forhandlingstidspunktet. Prisveksten ble senere oppjustert til om lag 2,3 prosent, slik at arbeidstakerne i Oslo faktisk mistet kjøpekraft.

2021

Det ble brudd og megling, men partene, bortsett fra Unio, kom til enighet i meklingen i Oslo kommune.

Rammen var på linje med resultatet i KS-området, 2,8 prosent. Resultatet innebærer at kommunens ansatte får en lønnsvekst på minimum 3,45 prosent med virkning fra 1. mai.

Akademikerne krevde at hele den økonomiske rammen skulle avsettes til lokale forhandlinger. Dette fikk Akademikerne ikke gjennomslag for. Alle lønnstilleggene gis sentralt.

Akademikerne anbefalte resultatet i meklingen og som eneste forening stemte Norsk Lektorlag nei til resultatet. Lektorlaget måtte deretter ta stilling til om organisasjonen skulle gå til streik alene i Oslo. Riksmekler satte svarfristen til 17. juni. Unio-streiken i Oslo kommune ble stoppet av tvungen lønnsnemnd i begynnelsen av juni. Det betyr at Lektorlaget ville ha stått alene i en eventuell streik i Oslo fra 18. juni. På bakgrunn av dette valgte Lektorlaget likevel å si ja til oppgjøret og samle kreftene til neste år, hovedoppgjøret i 2022.

Tannlegeforeningens medlemmer i tariffområde Oslo kommune har kun lokale forhandlinger (LOK) etter bestemmelsene i Oslo kommune tariffavtale (Dok. 25).

Tariffoppgjøret Stat

Oppgjøret omfatter til sammen 30 600 av Akademikerforeningenes medlemmer.

2020

Etter mekling natt til 15. oktober ble det enighet mellom staten og LO stat, Unio, YS stat og Akademikerne i dette årets lønnsoppgjør. Staten inngikk to hovedtariffavtaler for perioden 2020-2022, én med Akademikerne og én med LO Stat, Unio og YS Stat.

Hovedtrekk i dette lønnsoppgjøret, som var et hovedoppgjør, er at staten og hovedsammenslutningene til slutt ble enige om en økonomisk ramme innenfor rammen for frontfaget på 1,7 prosent. Partene er enige om felles innsats for likelønn og bærekraft og miljø. Samt at lånerammen i Statens pensjonskasse økes fra 2 til 2,3 millioner kroner.

Deler av dette var allerede gitt i form av ettervirkninger av fjorårets lønnsoppgjør og annen lønnsutvikling. Oppgjøret innebærer da at 0,45 prosent av Akademikernes lønnsmasse skal fordeles gjennom lokale, kollektive forhandlinger i den enkelte virksomhet.

Det var begrenset økonomi i 2020, men likevel et lokalt handlingsrom. Avtaleteksten i tariffavtalen er også justert slik at det er økt fokus på å finne lokale hensiktsmessige løsninger på hvordan lokale forhandlinger gjennomføres.

Medlemmer i Akademikernes medlemsforeninger per 16.oktober 2020 er omfattet av avtalen.

2021

Rammen på oppgjøret i det statlige oppgjøret er på linje med resultatet i privat sektor. Enigheten innebærer at det settes av 3,35 prosent til lokale, kollektive forhandlinger med virkningsdato 1. mai 2021.

Rammen vurderes av Akademikerne som en relativt god avsetning til lokale, kollektive forhandlinger. Med denne rammen har de lokale aktørene handlingsrom til å løfte de som ikke har hatt en rimelig lønnsutvikling, og de kan bruke lønn til å beholde erfarne medarbeidere.

Lønnsforskjellene mellom privat sektor og staten er store og i fjor økte de ytterligere. For Akademikerne har det vært viktig at høyt utdannede i staten ikke taper mot privat sektor. Mange statlige virksomheter har stor turnover og sliter med å beholde høy kompetanse. En god lønnsutvikling er en del av svaret på disse utfordringene.

Lokale, kollektive forhandlinger i virksomhetene i staten skal være avsluttet 31. oktober i år.

Akademikerne forhandler i dette området på vegne av om lag 400 medlemmer av NTF.

Lønnsutvikling NTFs medlemmer

NTFs medlemmer i de fire omtalte tariffområdene har de siste årene hatt om lag den samme lønnsutvikling. Utvalget utarbeider egen lønnsstatistikk for tannleger som hvert år presenteres på NTFs Tariffkonferanse.

Lønnsnivåene er likevel differensiert, både mellom tariffområdene og mellom fylkene i det samme tariffområdet.

Økonomi

NTF får hvert år tildelt en økonomisk ramme for opplæring og utviklingsmidler fra Opplærings og Utviklingsfond etablert henholdsvis i tariffområde stat, kommune og helse. Fondet administreres av Akademikerne.

NTFs Tariffkonferanse, NTFs Statskonferanse og tillitsvalgtskursene finansieres som regel i sin helhet fra disse midlene.

Kurs og konferanser

NTF offentlig sektor gjennomfører årlig en rekke kurs og møter for tillitsvalgte i offentlig sektor.

Interne konferanser;

Tariffkonferanse og Lønnspolitisk forum

Egne kurs;

Grunnkurs for tillitsvalgte i alle landets fylker, samt Oslo kommune

Grunnkurs for tillitsvalgte i tariffområde stat

Videregående kurs for tillitsvalgte i alle landets fylker, samt Oslo kommune

Lønnspolitisk forum

Avholdes de årene det er representantskap og dermed valg, dvs. annet hvert år.

Forumet er en møteplass for blant annet erfaringsutveksling, strategisk lønnspolitisk tenkning, tariffpolitiske diskusjoner og eventuelt stadfestingen av disse. Valg til NTF Sentrale forhandlingsutvalg avholdes på NTF Lønnspolitiske forum.

Videre har konkrete saker som opplæring av tillitsvalgte, lønnsstatistikk, pensjon og særaldersgrensen for tannleger blitt behandlet.

NTFs tariffkonferanse

I henhold til Reglement for tariffbundne virksomheter skal det holdes årlige tariffkonferanser, fortrinnsvis i februar/mars. NTFs tariffkonferanse har følgende oppgaver:

NTFs tariffkonferanse skal

- (1) drøfte strategier for årets tariffoppgjør,
- (2) drøfte NTFs krav til tariffoppgjørene,
- (3) orientere om sentrale og lokale lønnsoppgjør, og
- (4) bidra med opplæring av tillitsvalgte innen lønns- og arbeidsvilkår.

Bakgrunnen for etablering av denne møteplassen var å reddykke det tariffpolitiske arbeidet i foreningen og å samle UTV-lederne m.fl. tidsmessig nærmere lønnsoppgjørene på våren.

2020

I hovedtrekk var temaene tannlegevakt, vaktavtalene og plikten til å delta ved etablerte ordninger, dernest plikten til å fratrukke ved særaldersgrensen for tannleger i offentlig sektor som forslås fjernet av sittende regjering, samt lønnsoppgjørene og orienteringer fra utvalget og hovedstyret og siste lønnsstatistikk.

2021

Tariffkonferansen dette året var preget av korona-pandemien og tariffkonferansen ble dette året gjennomført på Microsoft Teams plattformen.

I hovedtrekk var temaene lokale forhandlinger, brudd og behandling i lokal nemnd etter hovedtariffavtalen i KS, orienteringer fra SF og hovedstyret og lønnsstatistikk.

Tillitsvalgtsopplæring

NTF Sentrale forhandlingsutvalg har blant annet ansvaret for å drive opplæring av tillitsvalgte, spesielt i lov- og avtaleverk, forhandlingsstrategi og forhandlingsteknikk. Denne virksomheten finansieres med OU-midler så langt det finnes midler til dette.

Fra 2009 gjennomføres det fast en todelt tillitsvalgtsopplæring i kommunalt tariffområde, del I om våren tilpasset nye tillitsvalgte og del II på høsten tilpasset mer erfarne tillitsvalgte, opplæring av tillitsvalgte foregår også i begrenset omfang på både Tariffkonferansen og Lønnspolitisk forum.

I statsområdet gjennomføres et årlig forhandlingsseminar i samarbeid med enkelte foreninger i Akademikerne og et årlig seminar med noe grunnleggende opplæring og aktuelle tema. Utvalget deltar på seminaret.

Hovedtemaene i alle tillitsvalgtkursene som har blitt holdt i perioden, er arbeidsgivers styringsrett, arbeidsgivers tilretteleggingsplikt, andre sentrale arbeidsrettslige emner, hierarkiet i avtaleverket, samt kollektiv arbeidsrett med utgangspunkt i tariffavtalene i de ulike tariffområdene. Utvalget anser at slike kurs er særlig viktige i arbeidet med å rekruttere og beholde tillitsvalgte lokalt, og for å oppmuntre og motivere de tillitsvalgte til fortsatt innsats.

NOAT møter

Styrene i den offentlige del av tannlegeforeningene i de skandinaviske landene Danmark, Sverige og Norge har siden slutten av 1980-tallet gjennomført et årlig nordisk møte for å utveksle informasjon, gi hverandre innspill og inspirasjon rundt de utfordringer som til enhver tid finnes i arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår for tannlegene.

NOAT møtet 2018 ble avholdt i København og 2019-møtet ble avholdt i Stockholm. NOAT 2020 som skulle vært avholdt i Oslo, men ble avlyst og flyttet til 2021. Det ble likevel avholdt et teams møte i 2020. I skrivende stund er også møtet i år (2021) avlyst på grunn av innreiserestriksjoner til Norge.